

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indúlt: Pénteken, Május' 5-dikán, 1853. 36.

NÉMET ORSZÁG.

A' Hesseni Nagyhercegség igazságkiszolgáltatásának belső Ministeriuma, a' Frankfurti nyughatatlanságok következtében, illy tartalmú szorossabb rendszabásokat bocsátott a' Provincialis tisztviselőségekhez: 1) A' helybeli Politzia-Tisztek szorossan felvigyázzanak, hogy idegenek, tsak az arra rendelt vendégfogadóknak tartózkodhassanak. — Magános házakban tsak atyafiak, vagy az illető helységben esméretes személyek vétessenek fel. — 2) A' Vendégfogadók idegeneknek, — magános személyek pedig atyafiaiknak, vagy barátjaiknak megérkezéseket a' Politzia-Tisztviselőségnek azonnal béjelenteni tartoznak, általadván egyszersmind a' vendégek bizonyosság leveleiket. — 3) A' Politzia-Tisztviselőségek a' benyújtott bizonyítóleveleket szorossan megvi'sgálni, és ha azt gyanúsának találják, az idegeneket további kémlelés végett azonnal szoros felvigyázat alatt, a' Provincialis Igazgatóségekhez küldeni tartoznak. — 4) A' Provincialis Igazgatóségek szorossan meghagyatják, hogy a' Politzia-Tisztviselőségeket körülállásosan tudósítsák a' felől, minő pontokhoz tartás magokat az idegeneknek megvi'sgálások alkalmával. — Valamint az Urak, úgy azoknak szolgálói is tartoznak körülállásokról számot adni. — 5) A' helybeli Politzia-Tisztviselőség a' béjelentett idegenekről lajstromot köteles tartani, fel-

jegyezvén a' megjötteknek 's elúztatoknak neveiket, születéseket, rangjokat, 's foglalatosságokat, továbbá bizonyítóleveleiknek minémüségeket, 's végre az utazásnak tzeljét, némelly különös észrevételekkel együtt. — A' Provincialis-Igazgatóségeknek kötelességek az érintett lajstromokat gyakrabban megvi'sgálni. — 6) A' Nagyhercegség Kerületbeli Politzia-Tisztviselőségek az érintett pontok elmulasztása esetében restségeknek minémüségekre büntetessenek meg. — 7) A' helybeli tanácsosoknak, mind a' tartózkodás megengedésében, mind pedig a' lakosoknak bizonyító levelek osztogatásában szoros felvigyázás ajánlatik. — 8) A' Vámos-Tiszteknek meghagyatják, hogy a' Politzia-Tiszteket kötelességekben a' lehetőségig elősegítsék, hogy e' szerént a' rend 's bátorság ismét helyreállíttassék.

TÖRÖK ORSZÁG.

Konstántzinápoly Apr. 10-kén. A' fényes Portánál szokásban vagyón, hogy az Európai Követek, meghitelező Leveleiket elébb a' Nagy Vezérnél benyújtják, és azután nyernek audientziát a' Miniszteriumnál. — Ez történt Mártz. 30-kán is, a' midőn Báró Stürmer, az Ausztriai Kormány részéről szokott szertartással fogadtatott el.

Apr. 5-kén a' Sultántól kívánt 5000 emberből álló Orosz segéd sereg, 3 Linahajón, és 1 Fregáton Bujukde-

reba evezett. Ezen — vadászokból, patantyúsokból, 's néhány száz Kozákokból álló sereg, Ungebauer Generál parantsolatja alatt leend. Az Orosz sereg fő hadi Kormánnya Muravieff Generálra vagyon bízva, ki Alexandriából történt visszajövele óta a' fő Városban tartózkodik. A' flotta második osztályát Cuman Contreadmirál commandérozza.

Apr. 11-kén estve Ameddschi Efenditől, Kutahiából, Ibrahim Basának — a' fényes Porta javallatjaira adott feleletével, egy Kurír érkezett meg. A' mint mondják, Ibrahim Basa a' fényes Portának abbeli ajánlását, melly szerint Syriát, Damaskust, és Aleppot is ide értvén, Attyának, Mehmed Alinak Helytartóságához kaptassék, elfogadta, de azonkívül még azt kívánja, hogy Adana is (Caramaniában) nékie által engedtesék, akkor azután, azonnal kész leszsz, Anatóliából diadalmas seregét visszavonni. Ezen hír következésében Apr. 12-kén a' fényes Portánál nagy Tanátsgyűlés tartatott, 's elhatároztatott, hogy Adanát semmi esetre nem engedik. Ebbeli határozattal, még ma estve fog egy Tatór útnak indulni. Butenieff Ur Tsászári Orosz Követ megkérlettett, hogy míg Kutahiából felelet nem jön, addig a' segéd sereg elébbeni állásában maradjon.

Konstántinápolyból Apr. 16 ról jelentik; hogy Varennes Ur, Frantzia Követségi Titoknok, 14-kén estve véletlenül érkezett meg Kutahiából a' fő Városba. Még semmi bizonyos hírt nem hozott, azonkívül, hogy Ibrahim Basa már elindítá seregét Anatóliából, és így reményleni lehet, hogy nem sokára egész Anatólia megszabadul az Egyiptomi seregtől. Megjegyzésre méltó, hogy a' fényes Porta, a' Tevdschihátot, vagy a' kineve-

zett Helytartók lajstromát, a' mit különben a' Bairami Innepek után szokott tenni, tsak a' napokban közlötte. Ezen Tevdschihat szerint, Mehmed Ali az Egyiptomi Helytartóságban, ide értvén az ehez kaptassék Syriát, Damaskussal, Aleppóval, és Candia szigetével, Ibrahim Basa pedig az Abyssiniai Helytartóságban, úgy nem különben a' Dschidai Sandschakságban, és a' Mekki Scheichol Haremi hivatalban meg erősítettnek. Ebből a' Publicum azt következteti, hogy az Egyiptomi Vice Király, 's a' fényes Porta között fennforgó villongásnak nem sok idő múlva vége szakad.

OROSZ ORSZÁG.

(Sz. Pétervára Mártz. 28-kán.) Ezen napon az Angoly Clubb, fényes vendégséget adott a' Varsói Hertzeg, Paskievitsch számára. 250 személyen felül részesültek a' vendégségben. Ebéd után a' Clubb Orosz tagjai, szélyel osztottak, de az Angolyok nemzeti szokások szerint még sokáig ülve maradtak. Egy Ujság (Orosz) azt jegyzi meg, hogy nem tsak az Oroszok magok örülnek a' Muszka fegyvernek diadalmán, mellyet ez a' Lengyel Nemzetten vett, hanem minden józangondolkozásúak: mert az Oroszokat nem vér, vagy dicsőség szomja vezeté a' tsatapiatzra, hanem a' Tsászárnak abbeli nagylelkű kívánsága, hogy bátorság, rend, és békesség által, valamint az egyes személynek, úgy az egész Társaságnak is jussa fenntartassék.

Rigából Apr. 9-ről jelentik. Itt egy — 19,000 főből álló sereg fog összegyűlni, olly tzélből, hogy Ő Felsőge, a' Orosz Tsászár által megvizsgáltassék.

(Lais Apr. 1-jén.) A' szán út még ma igen jó, 's Orosz Országba, nem

külömben, mint tél közepén, mindenféle dolgok szánon szállítatnak.

P O R T U G A L L I A.

A' Morning-Herald Apr. 17-kén következőket közöl: Sartorius Admiralis a' hajósereggel Angoly Országba illantott, mellynek következtetésében úgy hiszük, hogy rövid idő múlva blokiroztatni fogunk a' Miguelistáktól. Dom Pedro Minns Kapitány Urat Angoly Országba szándékozik küldeni, hogy általa a' hajósereget ismét vissza hívhassa. Sartorius Admirális árulónak tartatik. A' Glóbe ekképpen ír: Hiteles Oportóból jött magános levelekből tudjuk, hogy Sartorius Admiralis e. f. h. 3-kán a' hajósereggel együtt Angoly Országba evezett. Ha ez — nagy megütkezésünkre — igaz, akkor a' Királyné sorsa tsupán a' Solignac és Saldanha Marsalok kezek alatt lévő seregnek vitézségétől függ, ha t. i. lesz oly bátor, hogy az ellenséget egyesült erővel ismét megtámadja. A' Glóbe azt is állítja, hogy Solignac barátjai, a' benne helyezettett reménységben nagyon megsalatkoztak.

A' Cronica Constitutional Apr. 4-én Oportóból következőket teszen közhírré a' Constitutionalis seregnek munkálódásai felől: Ö Ts. Felségéhez érkezett tudósítások szerint, mind a' mellett, hogy az ellenségnek még eddig egyszer sem sülték el próbatételei, szerentsét reménylven, ismét megakarja támadni seregünket.

A' Cronica Constitutional Apr. 4-kéről Dom Pedro seregéről következőket közli: Mi alatt a' Miguelisták Antást megtámadták, az alatt 2 pikét osztály, mellynek egyikét Moraes General Hadnagy, másikat pedig Cautinho Kapitány vezérlette reájok üt, azokat megszalasztja, 's ön előtsa-

patjait a' Casa Negra erányában állítja fel. Már szinte alkonyodó félen volt az idő, 's mi az elfoglalt helyünkről egy lépést sem tágitottunk, tsak késő estve takarodott az ellenség ágyú sántzaiba, 's nyilván meg sem is bánta volna, ha onnan ki nem mozdult volna. Hertzeg Tertzeira General Hadnagy, ezen alkalmmal leginkább kitündöklött: Katonai hívségének, rettenthetetlen vitézségének szép példáját adá, a' miért is ő Dom Pedrótól ki ekkor maga is jelen volt az ütközetben, közönségesen megdítsértetett. — Agostinho Jose Freire és Bernardo da Sa ez tengeri, amaz pedig szárazsi hadi Minister, szerentsét akarván próbálni, kevesed magokkal az ellenségnek sokkal nagyobb számára ütöttek, de nem a' legjobb sikerrel, mivel tsekély veszteségeken kívül, Bernárdó, ki már a' 8-dik Septemberi tsatában fél karját elveszté, most ismét jobb lábán sérelmes sebet kapott. Számba vétetvén katonáink az ütközet után, közülök 152 közember, és 11 Tiszt hibázott; ezeknek nagyobb része, a' tsata téren húnyn el, más része pedig az ispotályban sinlődik. Dom Miguelnek vesztesége 180-nál valamivel többre megy, ezeken kívül pedig még 63-man foglyainkká is lettek, kik között 1 Tiszt is találtatik. Az Antas dombján történt tsatában Pedrónak egy 1200 főből álló osztályára mintegy 4000 Mignelista rohant, valami 2 óráig tüzesen vívtak, 's végtére a' győzedelem tsakugyan a' Dom Pedro részére hajlott.

(Albion April. 11 kén.) Nehány Oportói magános levelek azt a' hírt rebesgetik, hogy Solignac Generalis nagy készüléteket tesz az ellenségnek nem sokára történendő megtámadására. Aprilis 4 kén a' Királynénak Donna Mariának neve napja innepeltetett.

melly alkalommal Marquis Pallmella Fayali Hertzegsége, Torre's Generális ki a' Serra klastromot mind eddig vitézül óltalmazta, nem különben a' fent említett Bernardo da Sa Oportói volt Gubernátor, Bárói méltóságra emeltettek.

EGYHÁZI STÁTUSOK.

Rómából Apr. 9-ről egy szomorú történet jelentetik: Bacciochi Hertzeg Bolognából Napoleonnak Sógora, egynehány hét ólta itt mulat. Utazásának tzelja nem más vala, hanem, hogy egyetlen egy 19 esztendős fiának Napoleon Fridriknek Róma szépségeit megmutogassa. De ezen tapasztalást életével fizette a' fiatal Hertzeg. Mert Húsvét Vasárnapon Borghese Villába lovagolván, egy szembe jött részeg paraszttól, a' bokros ló megijedvén, felre ugrott, Ura pedig hanyatt a' parasztra rogyván, más nap viradóra, mind a' Hertzeg, mind a' paraszt meghaltak. Következendő nap ugyan azon Villában, egy más szerentsétlenség is történt. A' Pionirok tudniillik ott gyakorlást tartottak. Erre a' végre a' nézőhely közepén egy vas rudakból készített sátor vala felállítva, borostyánágakkal körülkerítve. Evvel általellenben a' Cassinóban külömbféle gyakorlatok, úgy mint sebes ugrások, felmászások, letsúszások mutogattattak. Utoljára a' borostyán ágak felgyújtattak, 's a' Pionirok az iszonyú lángok között egymás után ált szökdöstek, a' nélkül, hogy legkissebb sértések lett volna, mivel egy — amianthból, 's Alkaliból készült firnászos vászon által éghetetlenekké tétettek. Azomban egy pionir ügyetlenül ugrott, lábát kitörte, ugrása közben, egy — gyermekekkel megrakott — mesterségesen készült ágas bogas fát a' sokaságra rántván, nem kevés néző, életét vesztette, vagy keményen megsebesített.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Deputátus Kamarának terében Aprilis 16 kán a' bévádlott Tribune Ujság szerkeztetőnek ügyészeivel történendő elfogadására, a' bal kéz felől való székek elibe egy felemelt hely készítettett. A' karozat tömve volt kíváncsi nézőkkel. — Egy óra tájban Dupin Praesidens Ur feketében lévén öltözve, komoly ábrázattal jelent meg: meljén a' betsületrend keresztje tsillogott. Észrevévén a' Praesidens némelly alkalmatlan tolakodókat, ezeket örök által távoztatá el. — Helyreállítatván a' rend, Dupin Ur nyilatkoztatá, hogy Lionnet a' Tribune újság szerkeztetőjét a' jelen napra a' Kamara eleibe rendelé. Minekelötte a' bévádlott megjelent volna, a' tagoknak neveik felolvastattak, olly tzelből, hogy azoknak, kik a' felolvasáskor jelen nem lévén, késöbben megérkeznének, a' szavazáshoz jussok ne legyen. Több a' Kamarához tartozó tagok, kik Lionnet Ur mellett fogtak, ismét nyilatkoztaták, hogy vagy a' tanátskozásban, vagy az ítélethozásban részt nem vesznek. A' jelen voltak között említést érdemlenek Lafitte, Mauguin, és Odilon-Barrot Urak. — Öszvesen 63 tagok hárították elmagokról a' szavazást. Majd két óra lefolyta után, minekutánna minden elkészítettett a' szavazáshoz, a' Praesidens 388 tagoknak jelenléteket nyilatkoztatá, kik közzül 63 részt nemvévén a' szavazásban, 325-en, 's így még többen szavaztak, mint a' tele számhoz szükséges. Egy rövid, a' Kamarához tartott beszédje után, a' Praesidens 2 1/2 órakor a' bévádlottat ügyészeivel együtt behívatta. A' megjelenők a' számokra készített helyet elfoglalák, egynehány kérdések tétetvén eleikbe, a' Praesidens meginté az Ügyészeket, hogy semmit se hozzanak elő, a' mi

lelki esméretekkel 's a' törvényekkel ellenkeznek.

Mindegyik ügyész egy beszédet olvasott fel, de ezek a' gyülekezetre legkissebb bényomást sem tettek. Az ülésnek eloszlásával a' Kamara a' vádat igazságosnak találván, Lionné Urat 3 esztendei fogságra, 's 10,000 fr. pénzbüntetésre ítélvén, a' Kamara szélyel oszlott.

A' Nouvelle France azt állítja, hogy a' Király Laffitte Urnak a' Breteuilevi erdőségért 4,850,000 fr. többet fizetett, mint azt Laffitte Ur 1826-ban az akkor uralkodó drágaságban vette.

A' Párisi Politzia praefectusa, Apr. 20-kán a' városi tömlötzen lévő republicanusok számokra elrendelt bált, politikai okoknál fogva megtiltotta.

Két Carlsruheből jövő lengyel katonatisztek, a' Strassburgi Rhenus hídjától fogva, öt legényektől a' városon végig egészen az Etetmajor lakásáig, fogoly gyanánt késértettek.

A' Deputátusok Kamarájának Apr. 19-ki Ülésében, bevégeztetvén a' Státus költségeit (Budget) illető vitatások, ismét Algirnak ügye vétetett fel. Berthezéné Generális, az Algieri gyarmatozást egyáltalában ellenzé, azt állítván, hogy a' jelen planum nem egyéb, mint egy szép arabs mese. Clauzel Marschal másképpen vélekedik 's a' többek közt tulajdon tapasztalataira hivatkozik, mellyeket Ő egy részről Algierban, más részről pedig St. Domingó szigetén 30 évvel ez előtt Commandáns korában szerzett. Gróf Delaborde is, ki nem régiben tért meg a' Levantéba tett útjáról, hasonló értelemben van a' Marschallal azt jegyezvén meg, hogy az Arabsok egy olly népnek maradékai, melly a' mezei gazdaságot nem tsekély tökéletességre vitte. De azt mondják

némellyek, hogy a' Frantziák nem értenek a' gyarmatozáshoz; azok felette balúl ítélnék: én részemről merem állítani, hogy egy Nemzet sem tud ahoz jobban, mint a' Frantzia. Mert tsak St. Domingót hozom fel: Ezen sziget az Antillék egyik remekje: — itt 20,000 frantzia familia könnyedén és gazdagon élélhetett, ezen felül pedig Országunknak évenként 80 milliót béhozott volna. A' Kelet Indiai gyarmatozásban magával Angliával is vetélkedett Frantzia Ország, 's egyedül a' zendülés kiütése által gátoltott meg az ott lévő szövetség megerősítésében, 's szélesebbre terjedendő hatalmának kibontakozásában. Igyekezünk tehát a' még nagyobb hasznot ígérő Afrikai partokat minél előbb új lakosokkal betölteni. Végre Arago Ur is a' 2 utolsó szónok részire nyilatkozza, azt mondván, hogy ő 1808 körül Algirban 's több más Arabs lakta helyeken húzamosabb ideig mulatván, úgy tapasztalta, hogy az Arabs Nemzet, nem rossz karakterű nép, és kivált az Európaiak eránt a' legnagyobb nyájassággal tisztelettel viseltetik. Midőn ezek után a' tárgy eldöntése végett szavazásra került a' dolog, 49 törvényes voxok hibáztak; egy óránál tovább várakozott a' Praesidens, még is 10-en voltak távol. Thiers Ur 's néhány tagok azt javasolták, hogy utánok kellenek küldeni: mert könnyen megeshetik, hogy némellyek közülök hólnap elútaznak, 's így a' jelen tárgynak ismét elkellenék halasztatnia. Az Elölülő azt felelte erre, hogy illy móddal a' Kamara önn betsületibe gázol, 's illy fontos dologban nem illenek ezen módon voxolni.

NAGY BRITANNIA.

Az alsó házban Stanley (a' gyarmatok titoknoka) és Elire (hadititok-

nok) Urak mint nem régen választott tagok felesküdvén, helyeket elfoglalák. — Blamine Ur, öt — Cumberlamból jött Kérőleveleket nyújtott bé a' rabságnak tüsténti eltörlése ügyében, és egyszersmind nyilatkoztató, hogy a' Kérőlevelek, kivéven a' papokat, minden illető tagoktól alá vannak írva. — Elliot Kapitány Ur Roxburgból 30. — ugyantsak a' rabszolgaság felől szóló kérőleveleket terjesztett az alsó ház elibe. — Haves Ur Lambethből nyujta bé egy Kérőlevelet, és azt mondta, hogy Oldham Ur, azon észrevételével hogy t. i. a' Zsidók egy renyhe, 's haszontalan nemzet, okot szolgáltatott ezen tárgyban bővebb vizsgálódásokra; ez meg is törtévé, kiteszik, hogy azon Országok, mellyekben a' Zsidóknak egyforma jussok van a' többi Polgárokkal, mind a' hadierőre, mind alkotmányra nézve különböznek. Továbbá nyilatkoztató, hogy Napoleon uralkodása alatt több mint 2000 Zsidók lettek mesteremberekké. Hogy vélekednek választói ezen tárgy felől, az, az 5000 aláírásból megtetszik.

Apr. 16-kán két játékszínházak zártattak bé, mivel színjászói, többnyire a' Londonban is uralkodó Influenza nevű betegségben sínlődnek. De mind a' mellett, hogy temérdeken fekszenek benne, még eddig senki sem holt meg.

Egy Londoni Ujság azt állítja, hogy midőn ezelőtt 50 esztendővel ugyan ezen Influenza' nevű betegség dühösködött volna a' városban, annak megszünite után a' nép olly egészséges lett, hogy az Orvosok tsaknem életmód nélkül maradtak.

Az Alsó Háznak Apr. 17.kén tartott Ülésében Grant Lord Ügyész, — egy — 17,000 Londoni polgároktól alá írt Esedező levelet nyujta bé a' Zsidóknak emantzipátziójok végett.

Grant Ur azt monda, hogy a' napokban néhány előkelő Zsidók írásban nyilatkoztatták ki abbeli fájdalmokat, melly szerint sokan azt hajlják, mintha magokat a' Zsidókat az Emantzipátzió semmi részben sem érdekelné, — holott mindenik zsidónak kevés kivétellel, szíven fekszik ama kérelem telyesülése. Grant Ur még bővebben ki akart terjeszkedniebb a' dologban, de a' Szóló által félben szakasztatott, avval az ajánlattal, hogy talán jobb volna, ha a' Ház ezen tárgyat Kiküldöttségi tulajdonságban rostálgatná meg, — a' mire mindnyájan reá állván, legelőször is Grant Ur, mint a' ki a' javallatot tevő, — eme nevezetes beszédet tartotta: Nagyon óhajtanám, hogy míg a' dologba bővebben belé ereszkednénk, a' Kiküldöttség mindenek előtt azon principiumot állítaná fel, hogy: „A' Zsidókra nézve minden polgári lehetelenségek szünjenek meg, azon kivételekkel, mellyek Ő Felsége Catholikus jobbagyai között elhatározottak. Az én javallatom főképpen azon alapúl, hogy minden pallérozott, 's jól elrendelt társaságban, senkinek sem kell kizárattatnia, tsupán tsak vallása miatt, a' polgári jussokból, és Status hivatalokból, ha tsak meg nints mutatta, hogy vallása, a' mívelt társaságot felforgatással fenyegeti. Én meg engedem, hogy valameddig törvényesen uralkodó Szentegyház vagyon, nevetséges volna kívánni, hogy minden hivatalokat, akárki, minden kivétel nélkül viselhessen! Itt azt kérdezhetné tölem valaki: de hát mért nem terjesztem ki javallatomat minden vallás ágazatra? hiszen mindegy, akármelly valláshoz tartozzék? — En erre azt felelem: ha valaki ollyan felekezetet mutat elő, melly Vallás principiumaiban ollyan fedhetetlen, mint a' Zsidó, és a' mellett

éppen úgy, mint ez, polgári tehetetlenségre vagyon kárhoztatva, akkor első leszek, ki ama felekezetnek is javára, hasonló javallatot fogok tenni. Az előtt azt vetették: miért nem javallok hasonló a' Quaekkerekre nézve is? erre azt válaszolom: ezt is kész vólnék támogatni, ha valaki javallaná, azonban örülök rajta, hogy a' Ház ettől a' fáradságtól felmente, a' mennyiben minap, egy Quaekkernek a' Parlamentbe való belépését megengedé. (merő tettetés) Hogy a' Vallás különbség nélkül nem lehet ok, a' polgári jussoktól való megfosztásra, — ez egy ama politikai axiomák között; mellyre nézve csak az kár, hogy praxis által nem valósdott. Ez a' társaságnak minden principiumaival szoros kapcsolatban áll. Az emberek, kik közös tzel elérés végett társaságba léptek, a' közjóért, magános jussaiknak egy részét feláldozzák, a' veszedelemben osztoznak, és így illő, hogy a' társaság javaiban, betsületében, és hivatalaiban is részt vegyenek. A' minoritásnak kedvéért, bizonyos politikai okokból, íme' principium ellen kikelni, valóban nem egyéb elnyomattatásnál, — ha vallásos az ellenzésnek rúgótolla, — akkor annak neve üldözés: emez úgy ellenkezik a' józan észszel, és igazi Vallással, mint amaz. A' Zsidók nem esmeretlen, nem megvetést érdemlő felekezet. Gondolkodások módja tudva van, 's szentkönyveiket, mi Keresztyének magunk is tiszteletben tartjuk. Évkönyveinkben mindenütt úgy tűnnek elő, mint szorgalmatos, engedelmes, és Vallásos nép. Erköltsi tanításaik fedhetetlenek. Minden Országban tisztelték a' fennálló törvényeket, 's magokat azokhoz alkalmaztatták. Mi haszna lehet hát a' Státusnak abban, ha őket a' hivatalokból kizárja? Az ő jóllétük a' Státuséval sooros

kapcsolatban' vagyon, hagyjuk hát őket részt venni ennek betsületében is. Az ellenség megtámadásai ellen, az Országot óltalmazni, a' Zsidók szintűg talpon állanak, mint mi: nyissunk tehát nekik is útat, hogy Honjokban mind vízen, mind szárazon szolgálhassanak. Ők sokat gondolnak avval, hogy az igazság jól szolgáltassék ki, — miért tiltjuk meg tehát tőlök a' Birói széket? — Nékik a' Koronának betsülete, és méltósága szíveken fekszik; — miért nem engedjük meg hát, hogy Királyoknak szolgálhassanak? Nékik mindenek előtt óhajtaniok kell, hogy az Ország jól igazgattassék! miért nem engedjük meg hát, hogy ezen Táblához ülhesse nek, minden más feltétel nélkül, hanem mivel őket egy szabad választó Közönség, Képviselőivé választá? Azt kérdezte tőlem valaki, hogy ha a' bill keresztül megyen, mivé lenne az a' principium, melly szerint az Ország minden intézeteinek, Kereszténységen kell alapulni? Én erre azt felelem: Az a' principium megmaradna a' maga valóságában, és semmi változást sem szenvedne. Közönségesen tudva van, hogy azt ma már nem abban az értelemben veszik, mellyben az előtt vették: most azt így értik: a' Nemzetnek nagyobb része Keresztyén, ennél fogva semmi halandónak meg nem engedi, a' Keresztyénség tanításait meghamisítani, vagy elforgatni, 's fennséges tanításainkat láb alá tapodni. (Folytatása következik.)

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Poson Apr. 29-kén. A' Rkknak f. h. 25 dikétől e' mái napig szakadatlanul tartott Kerületi üléseikben, mind eddig a' Földhasználatot illető kérdések, nevezetesen a' hosszú-fuvar, fa's más egyéb adózásbeli szolgálatok, úgy szinte az adó alatt lévő telkeket illető váltság 's örökös contractus igen fon-

tos tárgyak felett folyt a' tanátskozás. Egyszersmind egy Kiküldöttség nevezeték ki, melly a' Fő Rkhez küldendő Izenetet a' Kir. vissza-íratra nézve, és az Ö Ts. K. Felségéhez nyújtandó alá- zatos Felírás eránt tett javaslatot egy- beszerkeztetné, melly is munkálódását szakadatlanúl folytatja.

Nagy-Körösi Ref. Oskolában felállított Mathesist és Fisikát tanító Professori-szék, az erre nézve hirde- tett concursus következésében magokat jelentettek közül Tudós Varga János Urral, ki az érintett tudományokat a' Sáros Pataki Collégiumban mint Sup- plens a' közelébbi két oskolai eszten- döben közönségesen tanította, már bé- töltetett, 's Titt. Professor Ur mostaná- ban Kül Országgra tudományai öregbí- tése végett el utazván, köztanításait a' fent-irtakon kívül a' Philosophiának e- gyik részét is önként magára vállalván, e' folyó év Sz. András havának elején, a' több helybeli tanítói székekkel együtt el fogja kezdeni: melly is részszerint a' meg írt concursusban részt vett, vagy venni kívánóknak értesítése, részsze- rént pedig a' tanulóknak az oskolai esztendő kezdete iránt való útasítása végett köz hirré tétetik. B.

Kassán egy Társaság szövetkezik öszve, mellynek tzélja a' nemesebb gyü- möltsfák tenyésztésének előmozdítása. Már is több tagok ajánlkoztak, kik e' szép igyekezetet pártolni óhajtják.

Kolo'svár: Apr. 18 dikán dél- után 4 órakor érkezett meg ide Hor-

vátországi Bán Báró Wlasi ts Ferentz Ur Ö Excja mint Királyi Biztos: Ö Excját a' városi Tanáts küldöttsége a' Feleki telön tisztelettel fogadá, megér- kezhvén a' városba, a' piatzon álló ka- tonaságot megvizsgálta, azután szállá- sán a' katonai tiszti Kar udvarlását el- fogadván, Kormányszéki Elölülő Báró Jó'sika János Ur Ö Excja látogatá- sára ment.

Debreczen, Apr. 27-kén, a' Sz. György napi országos vásár éppen nem diszlett úgy, a' mint előre remény- lettük. Legjobb kelete vólt a' selyem portékáknak, a' kézmíveknek kevés ve- vői voltak, 's igen óltsó árron vásárol- tattak. Élet vagy gabona hasonlókép- pen kevés kelt el, 's az is oltsón.

A' Pénz folyamat Május' 2-dikán;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	92 1/2
Az 1820-béli sorsosok:	188 1/2
Az 1821-béli hasonlóok:	134 5/8
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obli- gátzióji: 51 3/4 for. keltek, mind Conv. Bank-Aktziák keltek 1209 2/3 for. ton Conv. Pénzben.	

Béts. Felsőségi határozat szerént a' folyó Május hónapban minden féle kenyereket nagyobbakra tartoznak a' kenyérsütők szakasztatni, a' kiszabott árron mint a' mekkorák a' mult hónap- ban voltak. A' zsemlyék akkorák ma- radnak, mint a' mult hónapban voltak. A' marhahúsnak fontja 1 p. p. oltsóbb lett, az az: 8 kr, p. p. vagyis 20 kr. váltóban.

A' mai postával küldjük Thurócz Vármegye mappáját a' Debrecze- ni, Kassai, Munkátsi, N. Mihályi és Vécsei tsemókban a' szokott mód szerént petsét alatt.